ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՈԼՍՈՅ համար, տարեկան 60 դրչ. վեցամսեայ 30 դրչ. Եռամսեայ 20 դրչ. — ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ համար, տարեկան 80 դրչ. Վեցամսեայ 40 դրչ. Եռամսեայ 25 դրչ. — ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ համար, Տարեկան 22 ֆր. Վեցամսեայ 11 ֆր.:

ԿԱՆԽԻԿ ՎՃԱՐՈՂԸ ՄԻԱՅՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Է

ԶԵՌՔԷ 10 ՓԱՐԱ

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK

Galata, Kourchounlou han, N· 7

ԾԱՂԻԿ

ԹԵՐԹԱԳԻՐ

"زاغيك" ارمنيجه يومى وسياسى غزتەدر

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կալաթա, Գուրչունլու խան, թիւ 7

ՍԱԳԱՏԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն թղթակցութիւն պէտք է *հակիրճ* գրուած ըլլայ:

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ուղղուած ամէն գրութիւն ետ չի *տրուիր* :

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ

ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՑ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

ԺԵ ՏԱՐԻ— ԹԻՒ 379

"ԾԱՂԻԿ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ԻՐԻԿՈՒՆ

18 ՅՈՒՆԻՍ 1902 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

ԱՐՁԱԳԱՆԳ ԻՏԱԼԻԱՅԷՆ

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՄԷՋ

(Մեր ղրկուն թղթակցէն)

Վ.ԵՆԵՏԻԿ, 25 Յունիս 1902

Վենետիկի մէջ . . . :

Անչուշտ պիտի կարծէք թէ նկարագրական մը պիտի հետեւի այդ խորագրին։ Բայց կը մտածեմ որ ամբողջ աշխարհի մամուլը եւ ձեր Պոլսոյայ փոքրիկ մամուլն ալ պէտք եղածին չափ եւ երբեմն պէտք եղածէն աւելի ընդարձակօրէն նկարագրած է «Ադրիական դշխոյն» ըսուած հրաշալի Վենետիկը։ Հետեւեարար դառնալ իր գեղեցկութիւնները համբել քիչ մը չափազանցօրէն աւելորդ յոդնութիւն մը կը թուի ինծի։ Ինչ որ կ'ենթադրեմ թէ նուազ ծանօթ պէտք է ըլլայ տեղւոյդ ընթերցողներուն, այն կեանքն է, այն եռուզեռումը որ այս պահուս կը տիրէ Վենետիկի մէջ։

*** Այսօր տասնհինգ օր է ճիշդ Վենետիկ կը գտնուիմ։ Վենետիկի ամէնէն խանդոտ, ամէնէն ոգեւորուած ամիսն է յունիսը, մայիսին եւ յուլիսին հետ։ Ամ լճակը ամբողջ, իր բոլոր երակաւորումներովը, գիշերն ի բուն լուսաւոր վանդակ մը դարձած է, որուն մէջ Վենետկուհիները, —երդող թռչուններ,—սիրային նուրբ երգեր կը մռլտան։ Այս երկրորդ անգամն է որ կ'այցելեմ Վենետիկը նոյն այս շրջանին մէջ եւ աչքիս տարօրինակ փոփոխութիւն մը կրած կ'երեւայ ամբողջ քաղաքը։ Շէնքերը աւելի աղուորցած, մարդիկ աւելի մարդու-մօտիկ դարձած են, ինչպէս կ'ըսեն։ Սուրբ Մարկոսի հրապարակը, քաղաքին բոլոր բնակիչներուն ժամադրավայրը, հիմա աւելի գեղեցկացած ու ճոխացած է, ոչ արուեստականօրէն անշուշտ. այլ իր շրջակայ ապարանքներուն, գիմացի հակայ եկեղեցիին, քովի շ'ուրք շարք քանդակաղարդ սիւներուն արուեստագիտական հմայքը, քանի հինցած այնքան աւելի զմայլելի երեւոյթներ առած են։

Հոս, Վենետիկի մէջ, տարօրինակ է։ Ամբողջ բնակչութիւնը միակ ընտանիքի մը անդամներէն բաղկացած է կարծես։ Կիրակի օրերը, եւ հինգշաբթիներն ալ, վարժարանի տղաքներէն սկսեալ մինչեւ ձկնորս աշխատաւորը, բամպակի գործատան գործաւորուհին ու արուեստագէտ-նկարիչը, ամէնքը առ հասարակ կը լեցուին Սուրբ Մարկոսի մէջ, ուր քաղաքային երաժիշտներու նուագախումբը (Banda cittadina) կը զարնէ շ'ա՛տ հրաշալի, մերթ ժողովրդային, մերթ աւելի լուրջ կտորներ, Նաբոլիի երգեր եւ իտալական սինֆոնիաներ, Այդ օրերուն մէջ, — կիրակի եւ հինգշաբթի, — ամբողջ Վենետիկցի ժողովուրդը կը տեսնէ ինքզինքը, կը խօսակցի ու կը տեսնուի, որովհետեւ գրեթէ առանց բացառութեան կը ճանչնայ ալ տեղացին։ Ես թէեւ Վենետիկցի մը չեմ բայց ծանօթներ չէ որ կը պակսին, քանի որ, ինչպէս ըսի, առաջին անգամ մը այցելած եմ արդէն։ Վերջին կիրակի օրը տեսնուեցայ երկու Մխիթարեան հայրերու հետ, որոնք շատ սիրալիր ընդունելութիւնով մը զիս վանք հրաւիրեցին։ Բան մը որ անակնկալ մը չէր ինծի համար, որովհետեւ, — անկե՛ղծ ըլլանք, — կը սպասէի ալ արդէն. եւ Մխիթարեան հայրերը այդ փափաքը ունին, իրենց քաղաքը այցելող առաջին Հայուն ցուցընելու անդամ մը, Ս. Ղազար կղզեակին ամէն տեսակէ, գրական թէ նիւթական, արուեստագիտական թէ բնական ճոխ գեղեցկութիւնները։ Ցաւալին հոն է սակայն ինծի համար որ, չկրցայ իրենց այդ հրաւէրին գոհացում տալ, պարզապէս ժամանակիս սղութեան պատճառաւ, եւ չպիտի կրնամ ալ ընել, որովհետեւ վաղը իսկ ստիպուած եմ Միլանո դառնալ, ուսկից պիտի անցնիմ դարձեալ Հռոմ։

Այս անգամուան դէպի Վենետիկ այցելութեանս մէջ գլխաւորաբար կէտնպատակի ունէի ներկայ գտնուիլ Մ.-Ռափայէլեան վարժարանի վկայականաբաշխութեան սովորական հանդէսին։ Այս տարի վերոյիշեալ երկու ուսումնատէր մեծ բարերարներուն շնորհիւ հիմնուած հաստատութիւնը 28րդ անդամ ըլլալով կարգ մը շրջանաւարտ հանեց, տասնչորս երիտասարդներ՝ որոնց անունները հրատարակուած էին վերջին անդամ ստացած «Ծաղիկ»ներէս մէկուն մէջ, որով աւելորդ կը դառնայ կրկնութիւնը։ Հանդէսին՝ որ շատ փայլուն եղեր է այս տարի, չկրցայ դժբաղդաբար հաճիլ. բայց ինչ փոյթ. մրցանակաբաշխութեան հանդէսի նկարագրութիւններ շատ առատ են այս եղանակիս ամէն քաղաքներու մէջ, ինչպէս հոս, նոյնպէս եւ Պոլիս եւ ուրիշ տեղեր ընդհանրապէս. այն ճառերու, երգերու, խրատականներու յաջողութեան միօրինակ նկարագրականները, որոնցմէ չեմ դիտեր օ՛րքան պէտք է խորժի ընթերցող մը։ Սակայն այս առթիւ ինչ որ պիտի ըսէի, հանդէսէն բոլորովին անկախ ըլլալով, կրնամ ըսել դարձեալ։

Մ.-Ռափայէլեան վարժարանը կատարեալ «մոռցուած» մըն է տեղւոյդ մամուլին համար։ Այդ մոռցուած բառը անոր համար կը ստորագծեմ որովհետեւ կը կարծեմ թէ այդ միակ բառին մէջ կրնան սքանչելիօրէն արտայայտուիլ վերաբերմունքը ու ընթացքը զոր ցոյց կուտան Պոլսոյ թերթերը Վենետիկի այդ հայ վարժարանին նկատմամբ։ Անտարբեր են ամէնքն ալ բացարձակապէս։ Եւ ասիկա՝ է կարծեմ պատճառը որ չա՛տ մը ծանօթ տեսակէտներով Մ.-Ռափայէլեան կրթական հաստատութիւնն ալ զլուխը կ'առնէ կ'երթայ։ Որովհետեւ, ես այն հաւատքը ունիմ, եւ հաստա՛տ հաւատքը թէ, լրագիրները եթէ հետամուտ ըլլան ամէն դատակարգի հաստատութիւններու գործունէութեան ընթացքին ու ընեն այդ մասին իրենց դիտողութիւնները, կրնան օգտակար ըլլալ նոյն այդ հաստատութիւններու հետզհետէ աւելի կատարեալ աւելի ընդարձակ վիճակի մը հասնելուն։ Վերոյիշեալ վարժարանը, որքան կըրցայ տեղեկութիւններ քաղել մասնաւորներէ, իր ամէնէն անկեալ վիճակին մէջ կը գտնուի այսօր։ Բայց կը յուսացուի որ, ա՛լ անկումի վերջին ատիճանը ըլլայ այս եւ բարձրացումը չատ չուշանայ, քանի որ այժմու տնօրէնը Հ. Մինասեան, Ս. Ղազարու վանքին աթոռակալ ընտրուելուն պատճառաւ պիտի ձգէ վարժարանին տեսչութիւնը։ Համբաւներ կան որոնք դժուար կը մեռնին. ատոնցմէ է նաեւ Վենետիկի Ռափայէլեան վարժարանինը։ Այն օրէն ուր Բարիզի Մուրատեան ու Վենետիկի Ռափայէլեան վարժարանները 71էն վերջը միացուելով իրարու, միակ հաստատութիւն մը կազմեցին Վենետիկի մէջ եւ իրենց կցուած ոյժերուն շնորհիւ բաւական բարձր աստիճանի մը հասան, բնականօրէն մեծ համբաւ մը տարածուեցաւ ամբողջ հայ ժողովուրդին մէջ այդ հաստատութեան մասին։ Եւ ճիշդ այդ համբաւն է որ հակառակ այնուհետեւ վարժարանին շարունակապէս իյնալուն, տակաւին գոյութիւն ունի, կ'երեւայ թէ, եւ բաւակա՛ն ամուր կերպով, Ինծի զարմանալի թուող կէտը ատիկա չէ. ժողովուրդը կրնայ հաւատք մը գոյացնել, եւ այնքան ատեն որ այդ հաւատքը խախտող մը չըլլայ անոր մէջ մնայ, Խնդրին տարօրինակ կէտը հոն է որ Մխիթարեան միաբանութիւնը չ'ուզեր օգտուիլ այդ ամուր համբաւէն եւ անիկա տակաւին չխախտած, ինք չի ջանար բարձրացնել քիչ մը իր Լիսէին վիճակը, վիճակ մը, որ մանկապարտէզ մը չատ քիչ կը տարբերի, ինչպէս կ'ըսեն նոյն իսկ ներսէն եղողներ։ Հ. Մինասի տեսչութենէ հեռանալուն բարեբաստ առիթով, միաբանութիւնը կրնայ,—եթէ ուզէ քիչ մը մէկդի թողուլ անձնական հաշիւները, —աւելի կարող ու աւելի պարկեշտ եւ նուազ մնափառ մէկը կարգել իր ձեռքին տակ գտնուող վարժարանին տեսչութեան. որովհետեւ պէտք չէ մոռնայ թէ անիկա կոչուած է շատ աւելի կարեւոր դիրք մը ունենալու քան այն զոր ունի հիմա դըժբաղդաբար, քան այն զոր ունեցաւ մինչեւ հիմա, ներկայ տնօրէնին պաշտօնի գլուխ անցնելէն ի վեր։

Կարող անձեր կան Սուրբ Ղազարին մէջ, բայց ո՛վ գիտէ վանական ինչ տրամաբանութիւններով, անոնք անպաշտօն վիճակի մէջ կը պահուին կամ շատ անկարեւոր գործերու վրայ կը զբաղեցուցուին, մինչդեռ դժուարին ու լուրջ աշխատութիւններու մէջ,—ո՛չ միայն դրական այլ եւ կրթական, որպէս է ներկայ պարագան,—պիտի կրնային ուժեղ ու ցայտուն արդիւնքներ տալ։ Ատոնք, սակայն ա՛րդէն հաղուագիւտ, կը թաղուին վանքին մէջ լուռ ու անդործօն։ Եւ վախ կայ որ Մ.-Ռափայէլեան հաստատութիւնը յաւելեալ կայ տարի և անկից վերջը իրեն նոր և ամէն տեսակէտով comme il faut տեսուչ մը ունենալու բաղդէն դարձեալ զրկուի, շընորհիւ տիրող սովորութեան։ Անուններ տալու հարկ չկայ, անոնք որ պիտի ընտրեն գիտեն թէ ո՛վ է կարողը եւ ո՛վ անկարող, թէեւ այդ իրենց գիտակցութիւնը ի բարին չեն դործածեր ո՛վ գիտէ,—կը կրկնեմ,— վանական ինչ տրամաբանութիւններով։

Բայց առ այժմ այս չափը կը բաւէ կարծեմ, եւ դուք, Պոլսեցիքդ, որ այնքան չէք հետաքրքրուիր այս խնդիրներով, մինչդեռ Տրապիզոնցիները քիչ մը աւելի սիրեն թերեւս, պիտի չուզէիք ապահովաբար որ ասկէ աւելի, կամ ա՛յսքան իսկ խօսէի անոնց մասին։ Բայց գոնէ ես իմ մասիս կարծուածէն քիչ մը աւելի կարեւոր կը նկատեմ Մ.-Ռափայէլեան կանկներու այս խնդիրը։

Այսու հանդերձ, անցնի՛նք, կամ լաւ ես, եթէ կ'ուզէք, վերջացնե՛նք, արդէն իրիկուն է որովհետեւ, եւ ես՝ քաղաքին չորս կողմը, անհատնում կամրջակներէն վեր վար կատարած արշաւանքներէս կատարելապէս յոգնած կը զգամ ինքզինքս։ յոգնութիւն մը՝ որ ա՛լ աւելի կը սաստկանայ, քանի կը մտածեմ որ վաղը ալ կը մեկնիմ ջուրի ու ցամաքի հիւսուածք բնական եւ արուեստական հրաշալիքներու այս արուեստահանդէսէն դէպ ի ներս, դէպ ի ցամաք, ուր գեղեցկութիւններն ալ իրա՛ւ կը ցամաքնան, կը չորնա՛ն։ Միլանո, գեղեցիկ է օրինակի համար զմայլեցնող գեղեցկութիւնով մը, բայց ինծի համար չո՛ր է, ամբողջ մարմար ու կիր։ Վենետիկ միայն, Canal Grandee, որ պատուհանիս առջեւէն կ'երկարի դէպ ի Ռիալթօի կամուրջը, ինքը միայն ունի այն լուռ ու մրմնջող,—ո՛չ, պո՛ռչտող,—գեղեցկութիւնը զոր տեսնե՛լ պէտք է վայելելու համար։

Ուրեմն «Մնաս բարո՛վ» մը Վենետիկին, ու «Ցտեսութիւն» ձեզի՛ . . . :

ԱՐՍԷՆ

ԾՈՒԿԱՅԻԿ ԲԱՐՔԵՐ

ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ ՄԱՐԴ ՄԸ

Ռ.

Թումիկ աղան իր պաշտօնեաներէն կը պահանջէ նաեւ անդուլ աշխատութիւն։ Ամառ ձմեռ՝ գործի ժամերը 10—12 ժամէն պակաս չեն։ Սարսափելի կերպով կը բարկնայ երբոր իր որ եւ է պաշտօնէին վայրկեան մը իսկ պարապ կենալը նշմարէ. առօրեայ պարտականութիւնը եւ գործերը լիովին կատարած ըլլալը չի բաւեր, գործ ըլլայ չըլլայ՝ գործ ստեղծել աշխատելու է. պարապ աշխատելու է, պարապ կենալու չէ։ Զէ՞ մի որ պաշտօնեան իր ստացած վարձատրութեան փոխարէն իր ամբողջ ժամերը՝ պարտնական վայրկեաններովը ու երկվայրկեաններովը, ամբողջութեամբ գործին ծախսած է եւ ալ իրաւունք չունի երկվայրկեան մը իսկ պարապ կենալու։ Թումիկ աղա՝ այս արդարացի նկատումով, իր պաշտօնեաներուն արդիւնք է նոյն իսկ հիւանդանալը, եւ եթէ հակառակ այս արդելքին՝ հիւանդանալու համարձակող մը ըլլայ՝ առաւելագոյն մէկ շաբաթէն կա՛մ աղէկնալ կա՛մ մեռնելու է՝ եթէ չուզեր ճամբուիլ։ ուրիշ ճար չկայ։

Թումիկ աղան չահախնդիր պաշտօնեայէ բնաւ չ'ախորժիր։ Ամէն պաշտօնեայ գործին չափը միայն խորհելու է, ո՛չ թէ իր անձին չափը, ինչպէս որ ինքն ալ գործին չափն է միայն որ կը խորհի, եւ ո՛չ իր անձինը . . . (իբրեւ թէ այդ գործը իր անձնական գործը չըլլար)։ Թումիկ աղան իր պաշտօնեաներուն անձնական ծախսուց բաւարար քանակը նկատի առնելով՝ ա՛յնպիսի արդա՛ր ամսականներ կ'որոշէ անոնց որ իրենց ծախքերէն դուրս ո՛չ բան մը աւելնայ ո՛չ բան մը պակսի։ Պաշտօնեան անպայման կերպով գոհանալու է Թումիկ աղային տուած ամսականէն. եթէ համարձակի այդ մասին դիտողութիւն մը ընել կամ ամսականի յաւելում խնդրել, անպատճառ կը ճամբուի եթէ նոյն իսկ էն լաւագոյն պաշտօնեան ըլլայ,—տարբեր խնդիր, եթէ ինք հաճի ինքնաբերաբար անոր ամսականը աւելցընել—։ Թումիկ աղային համար լաւագոյն պաշտօնեան արդէն ան է՝ որ շատ քիչ վարձատրութեամբ կը գոհանայ եւ ամէնէն աւելի կ'աշխատի, բայց տարօրինակ հանգամանքներ մը Թումիկ աղան իրականութեան մէջ աշխատութեան որակը չէ որ այնքան կը գնահատէ քան որչափ քանակը, այնպէս որ քիչ աշխատութեամբ շատ արդիւնք տուողը չէ որ այնքան կ'երեւայ իր աչքին, քան որչափ շատ աշխատողը։ Խնդիրը շատ աշխատելուն վրայ է, հոգ չէ թէ արդիւնաւոր կամ ապարդիւն։ Ասոր համար է որ Թումիկ աղային առջեւ շատ կարեւորութիւն չունին անձնական արժանիք, հմտութիւն, զարգացում, փորձառութիւն, եւն, որովհետեւ ինք է՛ն արժանաւոր պաշտօնեային ընելիք գործը էն համակ եւ տկարին ձեռքով ալ կատարել տալու գաղտնիքը գիտնալ կը կարծէ։ Ասոր համար է նաեւ որ շատ կը սիրէ դպրոցի անմեղ ու միամիտ մթնոլորտէն դեռ նոր բաժնուող ու կեանքը չճանչցող տղաքը գործին մէջ առնել, որոնք չնչին վարձքով կը գոհանան եւ շատ կ'աշխատին, եւ որոնց ինք շատ երես կուտայ, անոնց միամիտ երեւակայութիւնը չլցնելով լառաջացման աղուոր աղուոր յոյսերով, որոնք կ'իրականանա՞ն թէ ոչ, Աստուած գիտէ։

Թումիկ աղան իր առած ծախած ապրանքներէն շատ դրամ շահելու, կամ լաւագոյն կազմակերպութեամբ մը իր գործերը աւելի շահաբեր ճամբու մը մէջ դնելու վրայ այնքան չի խորհիր՝ քան որչափ իր գործերը վարելու համար ընելիք ծախքերու խնայողութենէն առաջ գալիք շահուն վրայ։ Վախճանին հասնելու համար մասնաւորապէս աչքը տնկած է իր պաշտօնեաներու ստացած վարձքին ու գիշեր ցորեկ կը մտածէ թէ ինչպէս ընէ որ աւելի քիչ վարձատրութեամբ աշխատցնէ իր պաշտօնեաները։ Եթէ այնպէս թուի իրեն թէ իր այսինչ կարեւոր պաշտօնային ըրած գործը անորմէ քիչ մը պակաս վարձատրութեամբ գոհացող այսինչը պիտի կրնայ կատարել, անմիջապէս կը ճամբէ նոյն պաշտօնեան՝ ամենոցը յաջողեցնելու համար անոր, թէպէտեւ կրնայ ըլլալ որ ճամբուած պաշտօնեան տարիներէ ի վեր իր գործին մէջ անձնուիրաբար եւ հաւատարմօրէն ծառայած եւ գնահատելի փորձառութեան մը տիրացած մէկը ըլլայ, ատիկա խնդիր չէ։ Ասոր համար է որ պաշտօնեայ հինցնել չի սիրեր, որովհետեւ բնական է թէ պաշտօնեան զգացումը։ Բայց կա՛յ հաճոյք մը, որ ըլլայ անոր չափ մաքուր, ձրի, դիւրամատոյց եւ միշտ պատրաստ մեր մօտ։ Կան մարդիկ, որոնք ամէնէն սաստիկ հրճուանքը կը զգան ի տես դաշտանկարներու, ծառերու, ծաղիկներու, երկինքին, եւն։ Ուրիշներու համար, այս բոլորը բան մը չարժեր. լուսինը եւայլն ի զուր կը փայլին . Թռչուններն ու միջատները, ծառերն ու ծաղիկները, գետերն ու լիճերը, արեւն ու լուսինը երբեք հաճոյք չեն պատճառեր իրենց։

Մտադիր չեմ, իրական հաճոյքներուն երկար շարքը ցուցադրել հոս. միայն սա հարցումը պիտի ընեմ որ, քանի որ այսքան թուով անմեղ զբօսանքներ կան, ինչո՞ւ ընտրենք այնպիսիները, որոնք գէշ են, կամ նոյն իսկ՝ կասկածելի։

Անոնք, որոնք «տեսած են կեանքը» —ինչպէս կ'ըսեն—եւ կը կարծեն թէ «կը ճանչնան աշխարհը», չատ կը սխալին. զովացուցիչ հովերու հոսանքին չափ կաղդուրիչ գտած եմ։

Քիչ ձիրքեր կան, որոնց մէջ մարդիկ այնքան կը տարբերին իրարմէ, որքան խօսակցութեան արուեստին մէջ։ Ես կը ճանչնամ շատ խելացի մարդիկ, որոնք կուտան այնչափ միայն, որչափ պահանջուի իրենցմէ։ Լաւ խօսողի մը ամէն մարդ բարի եկար կ'ըսէ։ Ուրիշ ամէն բանի պէս, այս արուեստն ալ կարելի է մշակել։ Ոչ ոք պէտք է կարծէ թէ կրնայ լաւ խօսիլ, առանց վարժութեան։

Սըր Ուիլիըմ Թէմբըլ ըսած է թէ լաւ խօսելու անհրաժեշտ պայմաններն են. ճշմարտութիւն, դատողութիւն, զուարթաբանութիւն եւ չորրորդ՝ սրախօսութիւն. այս չորս պայմաններէն առաջին երեքը ամէն մարդու կարողութեան սահմանին մէջ է ուենենալ։

Մենք, ըստ բաւականին չենք մշակեր պզտիկ աղոց մէջ ու նոյն իսկ մեր մէջ դեղեցկին զգացումը։ Բայց կա՛յ հաճոյք մը, որ ըլլայ անոր չափ մաքուր, ձրի, դիւրամատոյց եւ միշտ պատրաստ մեր մօտ։ Կան մարդիկ, որոնք ամէնէն սաստիկ հրճուանքը կը զգան ի տես դաշտանկարներու, ծառերու, ծաղիկներու, երկինքին, եւն։ Ուրիշներու համար, այս բոլորը բան մը չարժեր. լուսինը եւայլն ի զուր կը փայլին . Թռչուններն ու միջատները, ծառերն ու ծաղիկները, գետերն ու լիճերը, արեւն ու լուսինը երբեք հաճոյք չեն պատճառեր իրենց։

Մտադիր չեմ, իրական հաճոյքներուն երկար շարքը ցուցադրել հոս. միայն սա հարցումը պիտի ընեմ որ, քանի որ այսքան թուով անմեղ զբօսանքներ կան, ինչո՞ւ ընտրենք այնպիսիները, որոնք գէշ են, կամ նոյն իսկ՝ կասկածելի։

Անոնք, որոնք «տեսած են կեանքը» —ինչպէս կ'ըսեն—եւ կը կարծեն թէ «կը ճանչնան աշխարհը», չատ կը սխալին. այդպիսիները չատ աւելի քիչ բան գիտեն կեանքին իրականութիւններուն մասին, քան թէ այն գիւղացիները, որոնք առանց թողած ըլլալու իրենց գիւղը, իրենց աչքերը լաւ կերպով գործածած են հոն։

Անոնք որ կեանքը լաւ ապրած չեն եւ կը գանգատին թէ անոր զոհերը եղած են, պէտք է ինքզինքնին այպանեն, ոչ թէ ուրիշները. «Երբոր հաճոյքները սպառեն զմեզ, կը կարծենք թէ մենք սպառեցինք զանոնք. (Վոլթարկ) Ու Միւսէ ըսած է. « Տակաւին երիտասարդ եմ. կեանքի ճամբուն կէսը միայն քալած եմ դեռ, եւ արդէն յոգնած, կը դառնամ ու ետ կը նայիմ։ » Ինչ սխալուր խոստովանութիւն. եթէ Միւսէ խելացի կերպով ապրած ըլլար, երախտապարտութեամբ պիտի նայէր դէպի ետ, եւ յոյսով դէպ յառաջ։

ՍԸՐ ՃՕՆ ԼԻՒԿՈՒՌ

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԴԱՍԵՐ

ԱՇԽԱՏՈՂ ԵՒ ԶԲՕՍՆՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԶԲՕՍԱՆՔԸ

(ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՅՕԴՈՒԱԾ)

Կեանքը մը որ հաճոյքի եւ զբօսանքի միայն յատկացուած է, անշուշտ, ոչ միայն անձնասէր կեանք մը պիտի ըլլար, այլեւ անհանդուրժելիօրէն անհամ։ Խաղերը բնաւ պէտք չէ որ ըլլան կեանքին միակ զբաղումը։

Ու որո՞նք են զբօսանքը կազմող տարրերը։ Հաճոյքը երկու տեսակ է, իրական եւ կեղծ։ Իրական հաճոյքները գրեթէ անհաշուելի են, յարաբերութիւններ եւ բարեկամներ, խօսակցութիւն, գիրքեր, երաժշտութիւն, բանասաստեղծութեան ընթերցում, գեղարուեստ, բնութեան ծոցին մէջ անցուած ժամեր, եւն. եւն։

Ասոնցմէ զատ, շատ կարելի է որ «տակաւին շատ մը նորատեսակ զուարճութիւններ կան մարդուն համար, զորս ան պիտի գտնէ քաղաքակրթութեան չքեղ ճամբուն վրայ (Մանթեկացցա — Կեանքին Խտայները։)

Ցանցանքը մերն է, եթէ չենք կրնար կեանքը վայելել. «Ամէն մարդ, կ'ըսէ Բրաքին, կրնայ վայելել, թէպէտ քիչեր միայն կրնան գործ մը ի գլուխ հանել։»

Դարձեալ, լաւ խօսակցութիւն մը, ես պիտի դասէի կեանքին ամէնէն բարձր հաճոյքներուն շարքին մէջ. հիանալի զօրացուցիչ դեղ մըն է, թէ՛ մտքին եւ թէ մարմնին համար։ Երբ ձօնսըն ուզէր նկարագրել հաճոյալի կերպով անցուած իրիկուն մը, «Պարոն, կ'ըսէր, լաւ խօսակցութիւն մը ունեցանք։» Ու ես, Տարվինին կամ Լայէլին, Փինկլիին կամ Ռրաքինին, Հուքերին, Հրքսլիին կամ Թինտալին՝ հետ անցուցած մէկ ժամս, այդպիսիները չատ աւելի քիչ բան գիտեն կեանքին իրականութիւններուն մասին, քան թէ այն գիւղացիները, որոնք առանց թողած ըլլալու իրենց գիւղը, իրենց աչքերը լաւ կերպով գործածած են հոն։

Անոնք որ կեանքը լաւ ապրած չեն եւ կը գանգատին թէ անոր զոհերը եղած են, պէտք է ինքզինքնին այպանեն, ոչ թէ ուրիշները. «Երբոր հաճոյքները սպառեն զմեզ, կը կարծենք թէ մենք սպառեցինք զանոնք. (Վոլթարկ) Ու Միւսէ ըսած է. « Տակաւին երիտասարդ եմ. կեանքի ճամբուն կէսը միայն քալած եմ դեռ, եւ արդէն յոգնած, կը դառնամ ու ետ կը նայիմ։ » Ինչ սխալուր խոստովանութիւն. եթէ Միւսէ խելացի կերպով ապրած ըլլար, երախտապարտութեամբ պիտի նայէր դէպի ետ, եւ յոյսով դէպ յառաջ։

ՍԸՐ ՃՕՆ ԼԻՒԿՈՒՌ

տանեան քանի հինայ՝ ստացած վարձատրութեան քանակն ալ աւելնալու է իր հետ, ինչ որ Թումիկ աղային գործին բնաւ չի դար։ Ասոր համար է որ չատ չատ պաշտօնեայ կը փոխէ, բայց այս հապճեպ փոփոխութիւններուն պատճառաւ գործն ալ կը վնասուի եղեր, խնդիր չէ. Թումիկ աղային աչքին չի զարներ այդ պարագան, բաւական է որ ոնոց պաշտօնեայի մը ժէննոցը կը յաջորդէ որ դէշ աղէկ անոր գործը կը կատարէ։

Թումիկ աղային հաղիւ մէկ երկու բացառիկ պաշտօնեաները իր առջեւ ասոյիճան մը յարգանք կը վայելեն, միւսները առ հասարակ խեղդելու են իրենց մէջ արժանապատուութեան ամէն զգացում, զի Թումիկ աղան բնաւորութեամբ դիւրագրգիռ է կամ այնպէս ըլլալ կը ձեւացնէ աղայական հոլ մը տանելու համար եւ երբ որ իր որ եւ է պաշտօնէին իրական կամ կարծեցեալ մէկ թերութիւնը կամ զանցառութիւնը տեսնէ կամ տեսնել կարծէ, զարհուրելի կերպով կը զայրանայ եւ իր բարկութիւնը՝ նախատինքներու փառաւոր տեղատարափով մը կը թափէ անոր գլխուն վրայ եթէ երեք իր գրգռութեան գերագոյն վայրկենին մէկ երկու ապտակ ալ չիջեցընէ երեսին։ Թումիկ աղային այս աղայական բարկութիւնը կրնայ ըլլալ որ անտեղի ըլլայ եւ բոլորովին չնչին պատճառէ մը առաջ գայ, կամ—ինչ որ չատ անդամ կը պատահի,—մինչդեռ հակառակը կրնայ ըլլալ նաեւ որ Թումիկ աղան իր բովանդակ գիւրագրգռութեամբը անտարբեր մնայ իրական և կարեւոր զեղծումի կամ թերութեան մը հանդէպ,—ամէն պարագայի մէջ սակայն, ոչ մէկ յանդիմանող կամ նախատող պաշտօնեայ իրաւունք չունի ինքզինք արդարացնելու կամ անմեղութիւնը պաշտպանելու, եւ եթէ համարձակի ընել՝ ա՛լ վա՛յ գլխուն. այդ բանը չատ խստիւ արգիլած է Թումիկ աղան այն գերազանց պատճառաւ որ ինք չի կրնար սխալիլ. կամ որ նոյնն է՝ իր սխալիլը չի կրնար ընդունիլ. . .

Վերջապէս Թումիկ աղան գիշեր ցորեկ իր պաշտօնեաներուն հաւատարմութիւն, ուղղամտութիւն, անկեղծութիւն կը քարոզէ խանդավառ շեշտերով, ու ստախօսութեան դէմ սուրը դայրոյթով մը կը լեցուի. միայն թէ ուղղամտութեան եւ անկեղծութեան այս արդարացի պահանջումը կրնայ փոխադարձ չըլլալ եւ իր անձը բացառութիւն կազմել, խնդիր չէ . . .

Ահա՛ Թումիկ աղան, ճարպիկ գործի մարդը, վաճառականը, իր նկարագրին գլխաւոր դիծերուն մէջ։ Ինչպէս կը տեսնէք՝ Նոյ-նահապետական ամէնահին ըմբռնումներ՝ չազապատուած դարալերջիկ կամ դարասկիզբի ամէնանոր սկզբունքներու հետ, ամէնքն ալ Թումիկ աղային յատուկ հասկցողութեամբ մը սակայն, ձեւացուցած են անոր մէջ հակասութիւններով լեցուն, արտառոց ըլլալու աստիճան ինքնատիպ նկարագիր մը, որուն վրայ ինչքան որ հիանա՝ կ'արժէ . . .

ՅՈՂԱԿ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԷՏՈՒԸՐՏ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆԸ ԲԱՐԻՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ ԼՈՆՏՈՆԻ ՀԱՆԴԷՍՆԵՐԸ

ՊՐԻՆԿՀԷՄԻ ՊԱԼԱՏԻՆ ՄԷՋ

ԷՏՈՒԸՐՏ Ի. ԴԵՐԲԱՆ ԴՈՂԱՆԱԼ

Յունիս 27էն ի վեր կը շարունակուի Էտուըրտ թագաւորին վիճակին մէջ սկսած բարւոքումը։ Այս մասին հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդուին.—

ԼՈՆՏՈՆ, 28 յունիս. — Տէյլի Մէյլի այս առտուան թիւը կը գրէ թէ թագաւորին որպիսութիւնը ամէն տեսակէտով օգնչելի է, եւ ցարդ որ եւ է բարդութիւն մը չէ տեսնուած, որ Նորին Վեհափառութեան ապաքինումը յետաձգել կարենար։ Հիւանդութենէ վերջ, ոյժերը վերստանալու շրջանը պիտի անցընէ թագաւորը Բոուիսի մէջ, զբօսանաւու մը վրայ։ Անգլիական ամբողջ թագաւորութեան եկեղեցիներուն մէջ վերջին կիրակի օրը աղօթքներ պիտի կատարուէին։ Անցեալ հինգշաբթի օրը Սէնդ Բօլ մայր եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցան աղօթքները։ Վերջին կիրակի օրը վերսին պիտի կատարուէին։ Նորին Վեհափառութեան առողջական բարւոք վիճակը նկատողութեան առնելով, հաւանական է որ թագաւորական ընտանիքէն անդամներ եւս ներկայ գտնուին այդ եկեղեցական արարողութեանը։

Վերջին հինգշաբթի օրը թագաւորին զգացած ցաւերը իրաւ է թէ նոյն պահուն մտահոգութիւն պատճառեցին բժիշկներուն, սակայն ներկայիս այդ մտահոգութիւնները անցած են եւ անոնց տեղ յաջորդած է ուրախ ապահովութիւն մը հիւանդին ապաքինման մասին։ Էտուըրտ թագաւորը կարող է ալեւոր ուտել ապուր, ձուկ եւ տապկուած խնձոր, նմանապէս ծխելը արտօնուած է իրեն։

Նորին Վեհափառութիւնը անձամբ կը կարդայ իր թղթակցութիւնները եւ պատասխանները ինք ըսելով ուրիշ մը կը գրէ։ Թագուհիին անձնուիրութիւնը ընդհանուր հիացման առարկայ դարձած է։

Բժշկական գործողութիւն կատարուած տեղը նորէն չարաւ հաւաքուած ըլլալու մասին, մինչեւ այսօր ոչ մէկ նշան կ'երեւայ։ Մեծ զգուշակութիւն կը տիրէ ամբողջ արքունիքին. մասնաւորաբար Նորին Վեհափառութեան վրայ, անսահման համակրութեան ցոյցերուն համար որոնք ա՛լ աւելի բուռն թափ մը կը ստանան այս պատճառաւ որ Էտուըրտ թագաւորը մինչեւ վերջին վայրկեանը ամէն կարելի միջոց ի գործ դրած է, իր հաւատարիմ հպատակները իրենց հանդիսական տրամադրութենց մէջ յուսախաբ չընելու համար։

Ուորուիք Դաւնի քաղաքային խորհուրդին մէջ, քաղաքապետը յայտարարած է թէ, բժշկական գործողութենէն վերջ, թագաւորին առաջին խօսքը եղած է իր ժողովուրդին նկատմամբ հոգածութիւն մը։

Տէյլի Նիւզի բժշկական աշխատակիցը կը գրէ թէ դէշ տեսակ հիւանդութենց մասին եղած զրոյցները պէտք է իբաց վանել։ Կատարուած գործողութեան ատեն բժիշկները ոչ մէկ ապացոյց տեսած են, յաւելուածական աճումի մը ներկայութեան մասին։ Եւ նոյն իսկ եթէ առաջին անգամ մտահոգութիւն ցոյց տուին հանդէպ կատարելի բարդութեան մը, սակայն բոլոր ախտանիշները ոչինչ յայտնեցին հիւանդութեան մասին, բայց եթէ բորբոքման մը գոյութիւնը։ Այս ցաւերը, զորս վերջին հինգշաբթի օրուան բժշկական տեղեկագիրները կը հաղորդեն, բնաւ ապաքինման ճամբուն մէջ չէին կրնար յապաղում մը յառաջ բերել։ Շատ ուրախալի է հիւանդին ջերմութեան աստիճանին բնական վիճակի մը մէջ գտնուիլը, ինչ որ կը նշանակէ թէ այրուցքին նեխային հանգամանքը մէջտեղէն վերցած է եւ թէ տեղական բորբոքումը մասամբ բարւոքած է։ Կրնայ ըլլալ որ թագաւորին ապաքինումը քիչ մը երկար տեւէ, սակայն ատիկա, կորսուած ժամանակ մը պէտք չէ նկատել, որովհետեւ, ստիպեալ հանգարտութեան մը մէջ, թագաւորը ուժերու նոր պաշար մը կարող պիտի ըլլայ հաւաքել, որոնք հաւանականաբար չատ մը տարիներու համար իր կեանքին երկարիլը կը նշանակեն։

★ Յունիս 27ին հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրներու մասին եղած դատաստաններուն նկատմամբ հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդուին.—

ԼՈՆՏՈՆ, 28 յունիս.— Սբանտարտ կը յայտարարէ.—«Այսօր կարելի է աւելի ապահովութեամբ ըսել թէ թագաւորը չատ լաւ վիճակի մէջ է։ Բժշկական տեղեկագիրները տակաւին չատ զգոյշ են, ինչպէս արդէն պէտք ալ է, եւ միայն իրենցմէն մէկ նեաւ սահմանափակուած։ Սակայն բոլոր առնուած տեղեկութիւնները նպաստաւոր են. բոլորովին անհիմն չէր այն ենթադրութիւնը թէ, բժշկական տեղեկագիրներուն մէջ, չատ մը կէտեր լռութեամբ կ'անցնուին։ Ամէնէն աւելի դատաստան մը ընելու կարող ընթերցողները հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրներուն մէջ ապացոյցներ կը տեսնեն, թէ այդ տեղեկագիրները անկեղծութեամբ կը կատարուին։ Բնական է որ չեն ըսեր ամէն ինչ որ դիտեն կամ կը կարծեն, բայց կը փոխան յայտնել, ինչ որ իրաւունք ունին յայտնելու, եւ ասիկա արդէն բաւական է, որպէս զի ժողովուրդը տեղեկութիւն առած ըլլայ հիւանդութեան ընթացքին վրայ։

Երէկուան բժշկական տեղեկագիրները չարունակական բարւոքում մը ցոյց կուտան. ամէնէն վերջին տեղեկագիրը ամէնէն նպաստաւորն էր։ Տարակոյս չի կայ որ թագաւորը ակար էր եւ իր վիճակը քիչ մը մտահոգութիւն կը պատճառէր, մտահոգութիւն մը, որ արդէն 27 յունիսի տեղեկագրին մէջ արտայայտուած էր։ Թագաւորը ոյժ ստանալու համար սնունդի պէտք ունի, եւ այս սնունդ առնելու գործողութիւնն ալ կարգ մը դժուարութեանց եւ վտանգներու կապուած է։ Հիւանդը միայն հեղուկ սնունդ կրնայ առնել, որպէսզի հետզհետէ սնունդ առնելու կարողութիւն մը ստանայ։

Այժմ հանուցուած էական բարւոքումը կը նշանակէ թէ թագաւորը աւելի սնունդ կարող է առնել, եւ թէ ապաքինման նոր շրջանի մը մէջ մտած է։

Հեռագրական գործակալութիւն մը, հակառակ յայտնուած կասկածներու, կը հաստատէ թէ թագուհին յաճախ հիւանդին սենեակը կ'երթայ եւ թագաւորին հատուածներ կը կարդայ թերթերէն։ Նորին Վեհափառութիւնը մեծապէս զգածուած է յայտնուած համակրութեանց համար, որոնք իր հիւանդութեան առթիւ ամբողջ աշխարհի մէջ յառաջ եկան։ Ալեքսանդրա թագուհին ուրախ է, եւ մանաւանդ այնքան աւելի, որքան նպաստաւոր կերպով կը խօսին բժշկական տեղեկագիրները։

Ստոյգ է որ, Էտուըրտ թագաւորը, խիստ քիչ պէտք չէ ծխէ եւ զուարթ, յուսալիր եւ համբերատար տրամադրութեան մը մէջ գտնուի։

ԼՈՆՏՈՆ, 28 յունիս. — Տէյլի Թելեկրաֆ բժշկական վերջին տեղեկագրին վրայ խօսելով արդար կը գտնէ այն ապահովութիւնը թէ թագաւորը արդէն ապաքինման ճամբուն մէջ կը գտնուի։ Այս տեղեկագիրը Պրքինկհէմ պալատին շուրջ հաւաքուած բազմութեան կողմէ ուրախութեամբ բուռն արտայայտութիւններով ընդունուեցաւ։ Հակառակ այս ամէնուն, տակաւին մտահոգութիւն մը գոյութիւն ունի, սակայն եթէ յառաջիկայ 48 ժամերն ալ, առանց հիւանդին վիճակին մէջ բարդութեան մը անցնին, այն ատեն մտահոգութիւնը կրնայ այլեւս բոլորովին անհերեւութանալ։

Թագաւորը կարող է կատարելապէս կարդալ եւ խօսակցիլ, եւ թագուհին ու Կայզէր իշխանը մշտ իր շուրջը կը տեսնէ։

★ Բժշկական հեղինակութիւն մը, Էտուըրտ թագաւորին հիւանդութեան մասին հետեւեալ դատաստանը բրած է.—

«Բրոնիկ դէշ հիւանդութեան մը կամ հիւանդութեան իրական պարագաներու գաղտնի պահուելու մասին եղած խօսքերը բոլորովին անհիմն են։ Հեղինակութիւն մը, որ կարող է այս մասին խօսիլ, սա հարցումը կ'ընէ թէ, արդեօք թագաւորը իր ապաքինումէն վերջը, իր ընդհանուր առողջական վիճակին մէջ փոփոխութիւն մը պիտի տեսնէ։ Տարակոյս չի կայ որ, ներկայ հիւանդութեան առթիւ Էտուըրտ թագաւորին ընդհանուր առողջական վիճակը էապէս պիտի ազդուի, սակայն նպաստաւոր ուղղութեամբ մը։ Թագաւորը իր ապաքինումէն վերջը, աւելի լաւ առողջութիւն մը պիտի վայելէ, եւ աւելի ի վիճակի պիտի ըլլայ կառավարական ծանր գործերով զբաղիլ։

★ Յունիս 27ի բժշկական տեղեկագիրներուն ժողովրդեան մէջ յառաջ բերած նպաստաւոր տրամադրութեան իբր արդիւնք պատրաստութիւններ կը տեսնուին, չափաւորեալ եզանակով մը, թագաւորութեան առթիւ սարքուած կարգ մը հանդէսներ կատարելու համար։

Գաղթային բազմաթիւ զինուորներ դիպ ի Սրիդհէդ կ'երթան, այն տեղ զբաղուող նաւաբեմին այցելելու համար եւ երեքշաբթի օրն ալ (այսօր) Կալլէսի իշխանը, զօրանցք մը կատարել կուգայ բոլոր Սրիդհէդի մէջ հաւաքուած գաղթային զօրագունդերուն։

Յունիս 27ին Մարլպորու Հաուզի պարէզին մէջ որը ազոց հանդէս մը տեղի ունեցաւ եւ նմանօրինակ ուրիշ հանդէսներ ալ տեղի պիտի ունենան ծրագրին մէջ նախապէս գծուածին համաձայն։ Տեղի պիտի ունենայ նաեւ 500,000 աղքատներու ճաշը, Էտուըրտ թագաւորին ծախքով, յառաջիկայ յուլիս 5ին։

★ Էտուըրտ թագաւորին անմիջական շրջանակէն հետեւեալ մանրամասնութիւնները կը հաղորդուին.—

ԼՈՆՏՈՆ, 28 յունիս.—Տէյլի Էքսբրէս չընդունիր այն լուրը թէ, թագաւորը, երեկուան հաղորդուածին համաձայն, կարող է անկողնոյն մէջ նստիլ եւ անձամբ բանալ հեռագիրները։ Այս թերթին համաձայն, թագաւորը բժշկական գործողութիւնը կատարուած օրէն ի վեր դրուած դիրքէն չատ քիչ միայն արտօնուած է շարժիլ։

Շուտով պիտի հաղորդուի այն ժամանակամիջոցը, ուրկէ յետոյ թագաւորը ալ բոլորովին չէր կրնար զերծ նկատուիլ, որ եւ է վտանգէ։

Թագուհին, Լոնտոնի մէկ կողմէն միւսը կառքով անցնելը այն ատեն միայն պիտի որոշուի, երբ անմիջական ամէն վտանգ ա՛լ անցած նկատուի։

Տօքթ. Դրիվիս, թագաւորին քովի սենեակը կը բնակի եւ ամբողջ օրը զբաղած է թագաւորին հսկելով, ինչպէս նաեւ գիշերներն ալ երբեմն կ'այցելէ անոր։ Տօքթ. Դրիվիս ամէն առաւօտ ժամը 5ին անկողնէն կ'ելլէ։ Յունիս 27ին, առաջին անգամ ըլլալով, ժամուան մը համար պալատէն դուրս ելաւ։

Տօքթ. Էյլքինկ, կրցաւ այլ եւս իր պալատին մէջ ընակելէն հրաժարիլ։ Թագաւորը ինք պահանջած է, որպէսզի Դրիվիս կատարէ բժշկական գործողութիւնը։

Կը հերքուի այն լուրը թէ թագաւորին յունիս 27ին զգացած ցաւերը, պէտք է վերագրել աղիքի երկու ծայրերը իրար միացնելու համար գրուած խողովակին տեղէն խախտելուն։

Պրքինկհէմի պալատին մէջ, թագաւորին բարւոքման առթիւ առաջ եկած ուրախութիւնը արտայայտուեցաւ նաեւ 50 հոգինոց սեղանի մը դրուելովը, որուն մասնակցեցան թագաւորական ընտանիքին անդամներ, իրենց ոտար ազգականները։

ՊԵՐԼԻՆ, 28 յունիս. — Պաշտօնական թերթ Լօքալանցայկրի Լոնտոնի թղթակիցը կը հաղորդէ թէ թագաւորը դարմանող բժիշկներուն հիւանդի վիճակի մասին ունեցած լաւատես կարծիքները հաստատութիւն գտած են նաեւ ուրիշ բժշկական շրջանակներուն մէջ եւս։

★ Լոնտոն, 28 յունիս. — Սովորականին պէս հրատարակութեան տրուած, կէս օրէ առջի բժշկական տեղեկագիրը կը յայտնէ թէ, թագաւորը այժմ անմիջական վտանգէ զերծ է։

★ Լոնտոն, 28 յունիս. — Բոնոթի դուքսը այսօր առաւօտեան ժամը 9ին Պրքինկհէմի պալատը գնաց եւ լուր առաւ թէ թագաւորը սքանչելի գիշեր մը անցուցած է եւ իր որպիսութիւնն ալ մասնաւոր կերպով նպաստաւոր է։ Այսօր Լոնտոնի վրայ ամէնէն պայծառ արեւով օրերէն մէկը տարածուած է եւ պալատը այցելողները ամէնէն ոգեւորեալ գոհացումը կ'արտայայտեն իրենց ստացած նպաստաւոր լուրերուն վրայ։

ԼՈՆՏՈՆ, 28 յունիս.—Բոնոթի դուքսը, որ ժամը 9 ու կէսին Պրքինկհէմի պալատէն մեկնեցաւ, թէ թագաւորը առանց դեղեր առնելու կը քնանայ եւ իր կացութիւնն ալ գոհացուցիչ է։

★ Երէկուան Դպրիկով արդէն հաղորդեցինք թէ Վիլհէլմ կայսրը գերման տորմիզին à la suite անուանած է Անգլիոյ Էտուըրտ թագաւորը։ Այս մասին հետեւեալ մանրամասնութիւնը կը հաղորդուի.—

Քիլ, 28 յունիս.—Վիլհէլմ կայսրը երէկ զրոյցի նշաններով տորմիզի զինուորներուն հաղորդեց Էտուըրտ թագաւորին պատասխանը, իր գերման տորմիզին à la suite անուանուելուն առթիւ։ Այդ պատասխանը հետեւեալն է. «Խորապէս զգածուած ձեր հաճոյակատարութեան համար, հպարտ եմ քու տորմիզիդ մէջ ծովակալ ըլլալուս։

★ ԼՈՆՏՈՆ, 28 յունիս. — ժամը 11½ին հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրը հետեւեալը կը հաղորդէ. — «Թագաւորը լաւ գիշեր մը անցուց եւ իր բարւոք վիճակը կը շարունակուի երջանիկ ենք հաստատել կարենալնուս համար, որ մենք թագաւորը վտանգէ զերծ կը նկատենք։ Իր ընդհանուր կացութիւնը գոհացուցիչ է, թէեւ բժշկական գործողութեան առթիւ զոյացած վերքը, անընդհատ մտահոգութիւն կը պատճառէ, եւ այսօր միակ մտահոգութիւնը որ կայ թագաւորին համար, այն ալ իր վերքին համար է։»

Ամէնէն նպաստաւոր պարագաներուն ալ Նորին Վեհափառութեան կատարեալ ապաքինումը բաւական երկար ատենի պէտք պիտի ունենայ։ Կէս օրէ վերջ, ժամը երկուքին բժշկական տեղեկագիրը այլ եւս պիտի դադրի հրատարակութեան տրուելէ։

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐԵՐ

★ Յունիս 27ին զումարուած նախարարական խորհուրդը հրամանագիր մը ներկայացուց՝ Ֆրանսայի նախարարապետ Բոմպի ստորագրուելու համար։ Այս հրամանագիրը կը սահմանէ անմիջական փակումը կրօնական միաբանութենց այն կարգի հաստատութիւններուն, որոնք առանց պաշտօնական թոյլտուութեան բացուած են։ Այս կարգի առանց պաշտօնական թոյլտուութեան բացուած կրօնական միաբանութենց հաստատութիւնները 130ի չափ են, եւ ցրուած 47 գաւառական շրջանակներու մէջ։ Նախարարապետ Բոմպ քաղաքագլուխներուն հրահանգներ պիտի ղրկէ, որպէսզի, ապաւինելու կարգադրութեանց գործադրութիւնը։

★ Պերլինէն կը հաւաստուի թէ, Սաքսոնիոյ վախճանեալ Ալպերտ թագաւորը Շլէզիական իր սեփականութիւնը Սիլիզնուդ, Կէոռգ թագաւորին կտակած է։ Այրի թագուհին սակայն կը պահէ յիշեալ դղեակը իր կենդանութեանը գործածելու իրաւունքը։ Ապագային, Սաքսոնիոյ թագաւորական ընտանիքին, Շլէզիոյ մէջ ունեցած բոլոր սեփականութիւնները ժառանգ պիտի իյնան օրուան թագաւորին։

★ Ուաշինկթընէն կը հեռագրուի թէ Մ. Նահանգներու խորհրդարանը որոշեց հրովարտակ մը հրատարակել, որով Փիլիպպեաններու քաղաքական բանտարկեալներուն ինչպէս նաեւ Ակուինալտոյի ընդհանուր ներում կը շնորհուի։

★ Լորտ Բիչնէրի Անգլիա ժամանելուն առթիւ, որ յուլիս 11ին տեղի պիտի ունենայ, տակաւին յայտնի չէ թէ ինչ ընդունելութիւն պիտի ըլլայ։ Տրամադրութիւն կայ իրեն շքեղ ընդունելութիւն մը ընել, սակայն ինքը խնդրած է որ այդ տեսակ բաներ զանց առնուին։ Լորտ Բիչնէր երկար արձակուրդ մը առնելով պիտի նախապատրաստուի հընդկական բանակին կազմակերպութեան գործին։

★ Ռոյթէրի գործակալութիւնը Բեքինէն կը հաղորդէ.—Զէ-Զուանի փոխարքան կը հաղորդէ կառավարութեան թէ Դիէնքուքասի մէջ, Անգլեամերիկեան միսիոնարութեան շէնքը քանդուած է խուժանին կողմէ։ Միսիոնար մը, որուն անունը եւ ինչ ազգութեան պատկանած ըլլալը յայտնի չէ, կ'ըսուի թէ սպաննուած է։ Կայսերական հրովարտակ մը հրատարակուեցաւ որ տեղւոյն իշխանութիւնները ատիճանաւորուկ կ'ընէ եւ կը հրամայէ չփոթութիւնները սարքողները պատուհասել։ Կ'ըսուի թէ չփոթութենց բազմաթիւ պատերը գլխատուած են։ Ռոյթէրի գործակալութիւնը կը յարէ թէ, այս չփոթութենց չարժառիթը կը նկատուին պատերազմական հատուցմանց առթիւ չինական ժողովրդեան վրայ տրուած բացառիկ տուրքերը։

★ Թայմզ Դոքթորէն 19 թուականի հետեւեալ հեռագիրը կը հրատարակէ.—«Բորէական կառավարութեան մէջ եղած ճարոնական խորհրդատուն, Բաղօ, յիշատակ մը ներկայացուց քրիստոնեական կառավարութեան որուն մէջ մասնաւոր կերպով կը շեշտէ դրամական միութեան արմատական փոփոխութեան պէտքը, ինչպէս նաեւ ելմտական բարենորոգումներ կը պահանջէ։ Բորէայի երկու դիւղերու մէջ չփոթութիւններ տեղի ունեցան, տուրքերու հաւաքման ատեն եւ այս առթիւ սպաննուեցան երեք ճարոնցի բնակիչներ եւ 6 ճարոնցի ձկնորսներ։

★ Թաչքէնտի ռուսական կառավարիչը դիմում բրաւ Աֆղանիստանի Էմիրին, որպէս զի ռուս կառավարութիւնը Բապուլի մէջ պաշտօնական ներկայացուցիչ մը ունենայ։ Էմիրը նպաստաւոր կերպով տրամադրուած կ'երեւայ այդ դիմումին հանդէպ։

ՆԵՐՔԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

ԱՄՍԻՇԱՆ.—Մխիթարեանի ասոյիճան տրուեցաւ Վիեննայի օսմ. դեսպանատան Ա. քարտուղար Ֆախրէտտին պէյին։

ՊԱՇՏՕՆ.—Շաբաթ իւլ Մխիթարեանի (Պասրա) գայմագամ անուանեցաւ Շիմտինանի նախորդ գայմագամ Մէհմէտ Սապիթ պէյ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՈՒՄ

Բարձ. Խալիվ Ասպաս Հիլմի փաշա կայսերական մասնաւոր հրաւէրի մը համաձայն երէկ իրիկուն կայս. Պալատ երթալով, ճաշելէ վերջ, պատիւ ունեցաւ Ն. Կայս. Վեհափառութեան ներկայութեան ընդունուելու, եւ մասնաւոր մեծարանաց արժանացաւ։

ԿԱՑՍ. ԻՐԱՏԷ մը արտօնած է ընդունիլ եւ իր հարկին գործածել Օլէմպուրկի մեծ դուքսին կողմէ կայս. ալտոներու տնօրէն Ֆայիզ փաշայի շնորհուած առաջին կարգի Արժանիք պատուանշանը։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԽՏԻՎԸ. — Բարձ. Ասպաս Հիլմի փաշա երէկ իրիկուն ժամը 11ը քառորդ անցած, ընկերակցութեամբ կայս. Թիկնապահ Հիւսնի փաշայի, տեղակալ Վասրֆ պէյի, Բհնպեր չոդեմակոյկով Տօլմապահչէի մզկիթի քարափը ելլելով, հոն պատրաստ գտնուող պալատական կառքերով Երլոդզի Կայս. Պալատը գնաց եւ ճաշելէ վերջ, պատիւ ունեցաւ, շնորհուած Կայս. արտօնութեամբ, ընդունուելու Ն. Կայս. Վեհափառութեան ներկայութեանը։

ՄԱՅՐԱՔԱՂԱՔԻՍ դեսպանատուններուն Ա. Թարգմանները, կիրակի օր Զուպուգլը երթալով՝ Եգիպտոսի Բարձր Խտիվին բարի գալստեան այցելութիւն տուին։

ԿԱՑՍ. ԲԺՇԿԱԿԱՆ ժողովը, իր վերջին նիստին մէջ մասնագիտական խորհրդակցութիւններ կատարեց կարգ մը հիւանդութիւններու մասին։ Պ. Արէյի կարգաց մայրաքաղաքիս մէջ անցեալ շաբթու

մեռնողներուն մասին եղած տեղեկագիրը։ Յունիս 8էն մինչեւ յունիս 15, մայրաքաղաքիս մէջ պատահած մահերուն թիւն է 196, որոնց 118ը Իսլամ, 65ը Քրիստոնեայ եւ 13ը Հրեայ։ Ժողովը երեք ամսուան արձակուրդով նիստը փակեց։ Նիստերը պիտի վերսկսին յառաջիկայ Հոկտեմբոյ առաջին ուրբաթ օրը։

Պ. ԻՎԱՆ ԿԷՇՕՖ, Պուլկարական դրծակատարը, երէկ Սոֆիայէն տեղս ժամանեց։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ դեսպանատունը խնդրած է Բ. Դռնէն որ պէտք եղած դիւրութիւնները ընծայուին անգլիական միւղոնէն Պ. Լէօնար Վիլիէմի, որ Մուսուլ պիտի երթայ՝ հնագիտական ուսումնասիրութիւններ կատարելու համար։

ԻԶՄԻՐ-ԱՅՏԸՆ երկաթուղիին անցեալ չաբթուան հասոյթները հասած են 385571 ղշ.ի, մինչդեռ 1901 տարուան նոյն թուականին հասոյթները 428724 ղշ.ի հասած էին։ Իզմիր-Այտընի երկաթուղիին վերջին 25 շաբաթներուն շաբաթական միջին հասոյթը եղած է 458870ղշ., մինչդեռ անցեալ տարի նոյն 25 շաբաթներուն միջին հասոյթը եղած էր 482407ղշ.։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Յունիս 13ին, Սվազի մէջ պատահած երկրաշարժի ցնցումները զգացուած են նաեւ Կիւմիւշ Հաճիքէօյի եւ Մէշիտ Էօզիւի մէջ։ Նոյն դիշերը Սինոպի մէջ նաեւ ուժգին ցնցում մը զգացուեր է։

ՊԷՐԱԹԻ ՄԷՋ (Եանեա) վերջերս երկրաշարժի քանի մը ցնցումներ զգացուեր են։

ՍՊԱՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ հաշուական ճիւղին երեք քարտուղարները ամիսէ մը ի վեր չարունակաբար իրենց պաշտօնին գլուխը չգտնուելնուն, անոնց այս ընթացքը նկատողութեան առնուած էր. բայց ըստ սովորութեան, անոնց բացակայութեան պատճառին համար պէտք եղած քննութիւնները կատարուելով՝ անոնց բացակայութեան օրինաւոր պատճառներէ առաջ եկած ըլլալը հաստատուած է։

ԲԵՐԱ, ԳՈՒՄՊԱՐԱՃԻ ԵՈՒՌՈՒՇԻՒ կողմը բնակող Ֆրանս. հպատակ Պ. Անտրիւզ՝ անցեալ օր Ռուսական դեսպանատան առջեւէն մէկը 1000 ոսկինոց եւ միւսը 35 ոսկինոց երկու պոնո կը գտնէ եւ կը տանի զանոնք կը յանձնէ Ֆրանսական դեսպանատան։

ԴԱՏԸԳԻՒՂԻ ԲԱՐԱՓԸ.—Որոշուած է որ հիմակուհիմա Գատրգիւղի քարափին մօտենան միայն այն չոգենաւերը, որոնք միայն յիշեալ քարափին համար Եւրոպայէն ապրանք կը բերեն։ Այս կանոնը պիտի տեւէ մինչեւ որ քարափին առժամեայ բացումը կատարուի։

ՐԷԺԻԻ ԱՐՏԱԾՄԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ.—Ծախսոտի Ռէժիի տնօրէն Պ. Շառնօ Եւրոպա մեկնած է՝ Ռէժիի արտածման անգլիական ընկերութեան բաժնետէրերուն հետ խորհրդակցութիւններ կատարելու համար։ Այս խորհրդակցութիւններուն նիւթն է Ռէժիի Արտածման ընկերութիւնը ծախսոտի Ռէժիին հետ ձուլելու խնդիրը։ Պ. Շառնօ մայրաքաղաքս վերադառնալուն պէս ընդհանուր ժողով մը պիտի գումարէ ուր պիտի որոշուի Ռէժիի Արտածումի ընկերութեան հաւուելարդարութեան խնդիրը։ Ռէժիի Արտածումի ընկերութիւնը այսուհետեւ անջատ ընկերութիւն մը ըլլալէ պիտի դադրի եւ պիտի կցուի ծխախոտի Ռէժիի տնօրէնութեան՝ իբր մասնաճիւղ մը։ Կոմս Բրէֆիոզի որ սիկառէթներու արտածման ընկերութեան այժմու տնօրէնն է, այս մասնաճիւղին տնօրէն պիտի կարգուի։ Բանճիրի պէյ, սոյն մասնաճիւղին Լոնտոնի ներկայացուցիչը պիտի անուանուի։

ԱՆԳԼԻՈՑ Էտուըրտ թագաւորին թագադրութեան հանդէսներուն ներկայ գրտնուելու համար Լոնտոն դացող օսմ. պատուիրակութիւնը այս առաւօտ ժամը 3½ին հասնող արեւելեան ճեպընթացով մայրաքաղաքս կը ժամանէ։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.—Մայիսի 1, Լէվգաֆի, Հանրօգուտ շինութեանց եւ Մէտրիֆի նախարարները երէկ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

*** Նոյնպէս Աւստրիոյ, Գերմանիոյ Ֆրանսայի եւ Սեւ Լերան դեսպանները երէկ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

*** Սերպիոյ դեսպան Պ. Սավա Կրուիչ եւ Հելլէն դեսպանատան գործակատարը երէկ Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիգ փաշայի հետ։

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ Պ. Ճօրճ Մալիք, անցեալ օր Պէյրութէն Իզմիր ժամաներ է, ուր 8 օրի չափ մնալէ վերջ, Պոլիս պիտի գայ։ Պ. Ճօրճ իր ճանապարհութիւնը կատարելու եկած է, առանց կուտ մը ունենալու։ Իր ամբողջ ճամբու ծախքը, ուտեստի եւ այլնի համար պէտք եղած դրամը պիտի ճարէ իր գացած քաղաքներուն մէջ բանախօսութիւններ ընելով, եւ լուսանկար ծախելով։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ երկաթուղիներու ընկերութեան կողմէ, ընկերութեան բոլոր պաշտօնէութեան, դործաւորներուն, ինչպէս նաեւ մեքենագործներու, գործատան աշխատաւորներու եւ բոլոր միւս պաշտօնեաներուն համար նոր կանոնագիր մը պատրաստուած եւ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան մատուցուած է։ Սոյն կանոնագիրը նախարարութեան երկաթուղիներու ճիւղին կողմէ քննուելէ վերջ պիտի վերադարձուի ընկերութեան՝ ի գործադրութիւն։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ նախարար Թէվֆիք փաշա, որ անցեալ ուրբաթ օր Շիշլիի Համիտիէ հիւանդանոցը այցելած էր, մասնաւոր տոմարին մէջ հետեւեալը արձանագրած է։ «Ն. Կայս. Վեհափառութեան հայրախնամ հոգածութեան շնորհիւ կառուցուած Համիտիէ մանկանց հիւանդանոցին ամբողջ մասերը եւ հոն գտնուող, գիտական վերջին պայմաններու համաձայն բոլոր բժշկական գործիքները զատ զատ տեսայ։ Թէ՛ հիւանդներուն կատարեալ ուշադրութեամբ ու քննութեամբ բժշկութիւնը, եւ թէ բոլոր կարասեաց ու գործիքներուն կատարելութիւնը մեր ամենասիրեցեալ Վեհ. Կայսեր առատաձեռն շնորհաց ու խնամոց մէկ մեծ ապացոյցն ու արդիւնքը ըլլալը անձնական աչօք տեսնելով սքանչացմամբ եւ շնորհակալութեամբ համակուեցայ։ Այս բարեգործական մեծ հաստատութեան բժշկապետ Միրալայ Իպրահիմ պէյի, ինչպէս նաեւ իր ընկերներուն եւ օգնականներուն անխոնջ ջանքերն ու յոգնութիւնները Կայս. կամաց համաձայն եւ հետեւաբար գոհունակութեան արժանի ըլլալը կը հաստատեմ եւ Կայս. Վեհափառութեան արեւշատութեան համար գիշեր ցերեկ իրենց անմեղ ու մանկական սրտերուն խորէն աղօթող մանկանց աղօթակից կ'ըլլամ։»

ԴԱՏԱԿԱՆ պաշտօնական բարենորոգութեանց ժողովին կողմէ 80 յօդուածէ բաղկացած կարեւոր կանոնագիր մը պատրաստուած եւ ներկայացուած է Բ. Դրան։ Պետական Խորհուրդին կողմէ ալ քննուած եւ կանոնագրին բովանդակութիւնը հաւանութեան արժանացած ըլլալով, մատուցուած է Վեհ. Սուլթանին եւ որոշուած է Կայս. Իրատէի համաձայն գործել։ Այս նոր կանոնագիրը կը պարունակէ բանտերու մէջ գործադրուելիք առողջապահական զանազան միջոցներու եւ բանտարկեալներուն ներքին կեանքին մասին կարեւոր կանոններ։ Եթէ այս կանոնագրին գործադրութիւնը որոշուի, բանտարկեալները այսուհետեւ միեւնոյն տեսակ զգեստներ պիտի կրեն։

ԲԱՐԻԻԴԻ ՀԱՆԲ.—Սկիւտար, Սուլթանիէ թաղը, նպարավաճառ Միխալաքիի խանութին ջրհորը քարիւղի աւազանի մը փոխուեր է յանկարծ։ Խանութին տէրը, Զիյա պէյ, Հանրօգուտ Շինութեանց նախարարութենէն արտօնութիւն խնդրեր է այդ քարիւղաղեր ջրհորը չահագործելու համար։ Թաղապետական Թ. չրջանակին առողջապահական պաշտօնեաները նոյն վայրը երթալով՝ քարիւղաղեր նոր աղբիւրը քննած են եւ այս քարիւղէն քիչ մը առնելով որոշած են դայն մասնաւոր քննութեան ենթարկել։

ԺԱՆՏԱԽՏ.—Աղեքսանդրիոյ մէջ յունիս 14ին ու 15ին ժանտախտէ 1 դէպք պատահած է։ Յունիս 15ին օրը Թուքի մէջ ժանտախտէ 1 մահ եւ 1 դէպք։

ԷՐԿԷՆԷԻ ՆՈՐ ԿԱՄՈՒՐՋԻՆ յատակագիծերը աւարտած եւ հաւանութեան արժանացած ըլլալով՝ ի մօտոյ կամուրջին շինութեան պիտի սկսուի։ Էրկէնէի նախկին կամուրջը՝ մեծ մասամբ վերջին ողողումներու առեն վնասուած էր եւ Արեւելեան երկաթուղիներու ընկերութիւնը, տեղւոյն մէջ, առեւտրական գործերուն կարելի եղածին չափ նպաստելու համար, առջի կամուրջին տեղ փայտաշէն կամուրջ մը շինած էր։

ՄԵԿՆՈՒՄ.—Ֆրանսական դեսպանատան Ա. թարգման Պ. Բուէ՝ քանի մը օրուան համար մայրաքաղաքէս պիտի մեկնի։

*** Նոյնպէս, ֆրանսական զինուորական կցորդ Պ. Տիւբոն եւ տիկինը մայրաքաղաքէս պիտի մեկնին վաղը։

ՌՈՒՄԱՆԱԿԱՆ դեսպան Պ. Լահովարի երէկ մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

ՄԱՅՐԸ ՍՊԱՆՆԱՄ.—Էտրէմիտի դիւղերէն մէկուն մէջ Հասան անուն մէկը որոշած էր դիշերը իր դաշտին մէջ անցընել, հոն մտնելով վնասներ պատճառող վարազները սպաննելու համար։ Դիշերը քնացած պահուն, յանկարծ չչուկ մը լսելով, կ'արթննայ եւ կը տեսնէ թէ ստուերմը զէպ ի իրեն կը յառաջանայ։ Ստուերը վարազ մը կը կարծէ եւ հրացանը կը պարպէ։ Շչուկը կը դադրի եւ Հասան կարծելով թէ վարազը սպաննած է, լապտերը կը վառէ ու անոր քովը կ'երթայ։ Պահ մը ետքը, դժբաղդ Հասան յուսահատութենէն մազերը կը փետտէր խելացնոր։ Խեղճը իր մայրը սպաննած էր։

ԱՐԿԱԾ.—Նաթանեան Մարկոս էֆ.ի տան սպասուհին, երէկ առաւ Նաթանեան էֆ.ի վեց ամսուան զաւակը խնկարկած ատեն, յանկարծ օրօրոցին քողը կը բռնկի։ Թէեւ քողը, բարձերը վերմակը բաւական այրեր են, բայց մեծ դժուարութեամբ կարելի կ'ըլլայ պզտիկը աղատել անվնաս։

*** Թաթավլայի բնակիչներէն Եորկի, Վառոլաս եւ ուրիշ երկու ընկերներ Նախընթաց օր Դասըմիաշա, Մաճար ըսուած պարտէզը կ'երթան եւ կը սկսին ծառէ մը թուփ թոթվել։ Հոն աշխատող պարտիզպան աղջիկը քովերնին գալով կ'ուզէ արգիլել, բայց Եորկի եւ ընկերները խեղճ աղջիկը քարով դլխէն կը վիրաւորեն։ Պարտէզին մէջ աշխատող գործաւորները աղջկան օգնութեան կը փութան, բայց անոնք ալ իրենց գլուխներէն ծանրապէս կը վիրաւորուին։ Զարագործները փախած են։

ՔՐՈՆԻԿ

ՄՈՒՇԵՂ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ ՄԷՋ

(Մեր մասնաւոր Թղթակցէն)

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐ, 5 յունիս

Տիարպէքիրի հայ ժողովուրդը, որ երկար ատենէ ի վեր բոլորովին զուրկ կը մնար տիպար եկեղեցականի մը ներկայութիւնը վայելելէ, վերջապէս բաղդ ունեցաւ՝ գտնէ քանի մը օրուան համար՝ ընդունիլ մեր արդի կղերին շատ սիրուած, արժանաւոր եւ յարգելի անդամներէն մէկը։ Աւելորդ է յայտնել թէ՝ այդ եկեղեցականը Արաբկիրի համակրելի Առաջնորդն է, որ այցելութիւն մը տուաւ քաղաքիս ազգայիններուն։ Իրաւ է որ Մուշեղ վարդապետը Առաջնորդ ունենալը երջանկութիւն մըն է, բայց քանի մը օր անոր պատուաբեր ներկայութիւնը՝ իբր հիւր՝ վայելելն ալ բաղդ մը կրնայ համարուիլ որ եւ է թեմի համար։ Տիարպէքիրի ժողովուրդը, եթէ ոչ առաջինին երջանկութիւնը, գէթ վերջինին բաղդաւորութիւնը ունեցաւ։

Մայիսի 24ն էր, որ խանդավառ ուրախութեամբ մը ընդունեցինք Մուշեղ վարդապետը, եւ նոյն ամսուան 28ն էր որ մեկնեցաւ քաղաքէս։ Մուշեղ վարդապետի նկատմամբ մեր ունեցած տպաւորութիւնները պիտի յայտնենք ուրիշ առթիւ, երկարօրէն։ Հիմա, մինակ երկու տողով կ'ուզենք բացատրել այն տպաւորութիւնը որ թողուց հայ ժողովուրդին վրայ, իր ունեցած եղական յատկութիւններով։ Մուշեղ վարդապետ, հինգ օր մնալով քաղաքիս մէջ, ընդունեց տեղւոյս բազմաթիւ եւ կարեւորագոյն անձնաւորութիւններու այցելութիւնները ու բարի գալուստը։ Փոխադարձաբար այցելելով շատերուն։ Շրջագայեցաւ քաղաքիս յիշատակութեան արժանի բոլոր տեղերը։ Ուր որ գնաց, ուր որ այցելեց, համակրանքի սիրուն եւ անմոռանալի յիշատակներ թողուց։ Իր առաջին այցելութիւնը տուաւ քաղաքիս Ս. Կիրակոս եկեղեցւոյ երկսեռ վարժարաններուն, քննութիւններով եւ մանրաման հարցափորձերով տեղեկացաւ վարժարաններուն վիճակը, գոհ մնաց վարժարանի կանոնաւոր ուղղութենէն։ Այցելութիւն տուաւ նաեւ օտար վարժարաններուն եւ եկեղեցիներուն։

Յիշատակութեան արժանի է մանաւանդ Մուշեղ վարդապետին քարոզը, զոր խօսեցաւ Ս. Կիրակոս եկեղեցւոյ մէջ։ Այդքան ժողովուրդ երբեք չէր տեսնուած մեր եկեղեցիին մէջ։ Խուռն բազմութիւն մը լեցուցած էր եկեղեցին, ասեղ ձգելու տեղ չկար։ Ունկնդիրները մինակ հայ ժողովուրդէ չէին բաղկանար. բողոքական, կաթոլիկ եւ ուրիշ յարանուանութեան պատկանող անձեր ալ եկած էին մտիկ ընելու Մուշեղ վարդապետին քարոզը։ Հաճելի է ըսել թէ բոլորն ալ հմայուեցան արտասովոր սքանչացումով մը։ Մուշեղ վարդապետ արդէն հանրածանօթ է ինչպէս իր գրական բարձր տաղանդով, նոյնպէս նաեւ. իր պերճախօսութեամբ. ուստի աւելորդ կը համարիմ մանրամասնութիւններ ընել իր քարոզին վրայով։

Տիարպէքիրի հայ ժողովուրդը, արդէն մեծ հաւատք ունէր Արմաշի եւ Արմաշեաններուն վրայ, սակայն Մուշեղ վարդապետին այս այցելութեամբ ա՛լ աւելի չեչտուեցաւ այդ հաւատքը։ Ուստի, կարծուածէն շատ ու շատ աւելի արտաքին տպաւորութիւններ թողուց քաղաքիս ամբողջ համայնքին վրայ։ Միւս նոյն տպաւորութիւնը թողուց նաեւ օտար դաւանութեան պատկանող ժողովուրդներու վրայ։ Վարդապետ ըսածդ սանց կեղնայ, (վարդապետ ըսուածը այսպէս կ'ըլլայ) խօսքն էր որ կը դառնար բոլորին բերնին մէջ։

Տիարպէքիրի մէջ, Մուշեղ վարդապետ հիւրը եղաւ քաղաքիս պատուաւոր ազգայիններէն Պողոս էֆ. Տէր Գաբրիէլեանին։ Ու չմտածելով Պողոս էֆ. Տէր Գաբրիէլեանը հարկ եղած հիւրասիրութիւնը ըրաւ Մուշեղ վարդապետին, ճոխ սեղաններ եւ համակրալից ընդունելութիւններ տալով։ Պողոս էֆ. Տ. Գաբրիէլեանը առաջին անդամը չէ որ այսպիսի գովելի գործ մը կ'ընէ. անիկա արդէն իսկ ծանօթ է իր հանրօգուտ արարքներով, եւ բարենպատակ հաստատութիւններուն բրած յաճախակի բարիքներով։ Տակաւին չէ մոռցուած տնղոյս ազգ. որբանոցին ըրած քանի մը անգամուան մեծ բարիքները, տուած ճոխ սեղանները, Մամուրեանի Յովելեանին, եւ ինչպէս նաեւ մահուան առթիւ զոհողութիւնները եւ նիւթական ու բարոյական համակրալից տրտայայտութիւնները, ու տակաւին ուրիշ շատ մը բարիքներ։

Անգլիոյ Էտուըրտ Է. թագաւորին ապաքինման համար յատուկ դոհարանական աղօթք կատարուեր է Մանչէսթրի Հայոց եկեղեցւոյն, ինչպէս տեղական միւս օտար եկեղեցիներու մէջ։

×

Դպրոցասէր տիկնանց լուծեալ ընկերութեան կողմէ, Խնդիր էֆ. Սիմոնեան Ազգ. Հիւանդանոցին յանձներ է ձեռագործ բանուած խաչելութեան պատկեր մը՝ որ գեղեցիկ շրջանակի մը մէջ առնուած է։

×

Սեբաստիոյ փոխ Առաջնորդ Սահակ վարդապետ Օտապաշեան, յունիս 4ին այցելեր է տեղւոյն որբանոցը եւ ուսումնական ու արհեստական ճիւղերու մասին քննութիւններ կատարելով շատ գոհ մնացեր է։ Օտապաշեան վարդապետ մասնաւոր շնորհակալութիւն յայտներ է այդ առթիւ որբանոցին տնօրէն Մ. Իսպիրեան էֆ.ի։

×

Եդեսիոյ Գաւառ. Վարչութիւնը իր ապրիլ 26ի նիստին մէջ որոշեր է որ ազգ. վարժարանները յառաջիկայ սեպտ. 1էն սկսեալ առանձին եւ ինքնուրոյն եղանակաւ կառավարուին։ Ասկէ առաջ, ինչպէս յայտնի է, տեղւոյն հայերն ու հայրողքականները՝ կրթական համերաշխութեամբ մը ընկերովի կը մատակարարէին իրենց զաւակները։ Բայց տարիէ մը ի վեր բողոքական հասարակութեան ժողովարանէն խօսուած կարգ մը քարոզներ պաղութիւն մը յառաջ բերած ըլլալով, Գաւառ. Ժողովը պարտաւորուեր է վերոյիշեալ որոշումը տալ։ Այդ որոշումը իր յարակից պարագաներով, Առաջնորդարանի կողմէ տեղեկագրուեր է Պատրիարքարան։ Միւս կողմէ, տեղւոյն մէջ հոգաբարձութիւն մը կազմակերպուեր է, վարժարաններու առժամեայ մատակարարութեան համար։

×

Ինչպէս յայտնի է, Պիլէճիկի առաջնորդ Մովսէս եպիսկոպոս՝ Կիլիկիոյ կաթողիկոսական ընտրութեան Պատրիարքական պատուիրակ նշանակուած ըլլալով, մօտ ատենէն պիտի մեկնի Ատանա՝ ընտրական գործողութեանց եւ ընտրողական ժողովին նախագահելու։ Մովսէս եպիսկոպոս այդ առթիւ վիճակին մէկ դիւղէն Տ. Թորոս անուն անուս քահանայ մը կանչեր է Պիլէճիք, եւ միտք ունի եղեր, մեկնելու պարագային, փոխանորդութիւնը անոր յանձնելու։ Այս մասին իրաւամբ գիտողութիւն կ'ընեն թէ բոլորովին անտեղի է Տ. Մովսէս եպիսկոպոսի այդ մտադրութիւնը, քանի որ քահանայ մը, մանաւանդ այդ Տ. Թորոսին պէս անուս քահանայ մը երբեք չի կրնար պատշաճութիւն ստանալ առաջնորդական աթոռի մը վրայ։

×

Ամերիկա հաստատուած Թավշանճեան Յովհաննէս էֆ. որ ծանօթ է իր բարեսիրութիւններով, 50 ոսկի ղրկեր է Պատրիարքարան՝ Խասգիւղի Գալֆայեան որբանոցին նորոգութեան գործին ի նպաստ։ Այս առթիւ Պատրիարքարանէն օրհնութեան գիր մը ղրկուած է Թավշանճեան էֆ.ի։

×

Երզրումի Հայ-հռոմէական հասարակութիւնը ընդարձակ բողոքագիր մը ղրկեր է Սազդ-Աղամի Պատրիարքարանը, առաջնորդ Գչուրեան Տ. Կարապետ եպիսկոպոսի պաշտօնավարութեան նկատմամբ։

ԿԱՐԵՒՈՐ

Ամէն անոնցմէ, որոնք Ծաղիկի հաւաքածոն չեն կազմեր, կը խնդրուի որպէսզի հաճին մեզ վերադարձնել 364 թիւը, որուն փոխարէն պիտի ստանան երկու նոր թիւեր։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ

ՎԻԵՆՆԱ, 30 յունիս. — Օսմանեան պատուիրակութիւնը որ թագադրութեան առթիւ Լոնտոն ղրկուած էր Վեհ. Սուլթանին կողմէ, Վիեննա հասաւ, ուրկէ ուղղակի Պոլիս պիտի մեկնի։

ԼՈՆՏՈՆ.—Այս առտու հրատարակուած բժշկական տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ թագաւորը լաւ քնացաւ. վիրաբուժական բացուածքին դարմանումը թէեւ ցաւ պատճառեց, բայց ո՛ եւ է նոր անհանգիստ մը չի տեսնուիր թագաւորին վրայ։ Իրիկուան հրատարակուած տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ թագաւորը շատ լաւ օր մը անցուց։ Վիրաբուժական բացուածքին պատճառած նեղութիւնը զգալապէս կ'ամոքի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թագաւորը քանի մը ժամ անցուց յատուկ անկողնի մը վրայ, ինչ որ շատ նպաստեց իրեն։ Թագաւորը սքանչելի քաջութիւն մը եւ համբերատարութիւն մը ցոյց կուտայ։ Վիրաբուժական բացուածքը շատ խոր է. օրը երկու անգամ կապը կը փոխուի։ Փաթաթումը միշտ մեծ ցաւ կը պատճառէ։

ԼՈՆՏՈՆ. —Այսօր սկսան անդլ. գաղթականութեանց առաջին նախարարները եւ Պ. Զէմպրլէյնի խորհրդակցութիւնները։

ՊՈՒԷՐԻՇ. —Սովորական կառախումբ մը որ կալացէն Պուքրէշ կու գար, ցորեկէն վերջ ճամբէն ելաւ Բօլիէսթիի եւ Պրազիի կայարաններուն մէջտեղուանքը։ Երկու հոգի մեռան եւ չորս հոգի վիրաւորուեցան։

ԲԵԹԵՐՍՊՈՒՐԳ.—Ճամբորդներու կառախումբ մը ճամբէն ելաւ Վարշավիա-Բեդերսպուրկ գիծին վրայ։ Երկու հոգի մեռան եւ երեք հոգի վիրաւորուեցան։

ԲԱՐԻԶ.—Երեսփ. ժողովը 252ի դէմ 312 ձայնով վաւերացուց գնդապետ Պուլկոնի ընտրութիւնը։ Գնդապետը Քոմբիէնեէն երեսփոխան ընտրուած է ութը ձայնի մեծամասնութեամբ։

ԲԱՐԻԶ. —Պուլկարիոյ իշխանը այսօր ճաշեց արտաքին գործոց նախարար Պ. Տէլքասէի հետ։

ՊՈՒԷՐԻՇ.—Կը ծանուցանեն թէ Ռումանիոյ թագաւորը յառաջիկայ օգոստոսին պիտի այցելէ Ֆրանս.-Եօղէֆ կայսեր։

ՋԷՖԻՆԵԷ.—Դարատաղի Նիքօլա իշխանը հոկտ. ամսուն մէջ Պուլկարիոյ Ֆէրտինանտ իշխանին պիտի այցելէ։

ՊԵՐԼԻՆ.—Քրքսհէյվնի արկածին առթիւ Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ վեհապետները ցաւակցական համակիր հեռագիրներ փոխանակեցին։ Ինչպէս կը յիշուի, այդտեղը անգլիական ածուխի նաւ մը ընկղմեց գերմանական թիւ 42 թորփիլանաւը։

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 30 յունիս—Էտուըրտ թագաւորին վիճակը գոհացուցիչ է, բայց Լոնտոնի մէջ քիչ մը մտահոգութիւն կը տիրէ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Ժամը 11ին բժշկական պաշտօնական տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ թագաւորը գիշերը լաւ անցուց, բայց վերքին դարմանումը շատ ցաւ կը պատճառէ։ Հիւանդին վրայ, որ եւ է աննըպաստ ախտանիշ չկայ։

ՊԵՐԼԻՆ.— Վարչապետ կոմս Պիւլով Բիլ դնաց, Երրեակ Զինակցութեան դաշնադիրը վաւերացնել տալու համար Վիլհելմ կայսեր։

ԲԱՐԻԶ.—Պ. Տէլքասէ հայկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ Ֆէրտինանտ իշխանին։

ԲԱՐԻԶ.—Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ նախագահ Ռուզվէլտ ստորագրեր է Բանամայի ջրանցքին գնման օրինագիծը։

ՊԱԼՔԱՆ
ԱՌՕԶՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ՍՕՖԻԱ
Դրամագլուխ, Պահեստ
եւ Երաշխաւորութեան գումար
ՖՐԱՆՔ 7,500,000
Դրամատուն Ընկերութեան ի Թուրքիա
ԳՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
Ընկերութիւնը ջնջակայացուած Գաւառներու մէջ Գործակալներ կը փնտռուին։
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԸՆԴՀ. ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Ճեսիխան. Թիւ 1—2

ԼԻՆՍԸՐ

ԸՆՏԻՐ ՍԻԿԱՌԻ ԹՈՒՂԹ

ՎԱՀԱՆ ԱԼԵԱՆԱՔԵԱՆ

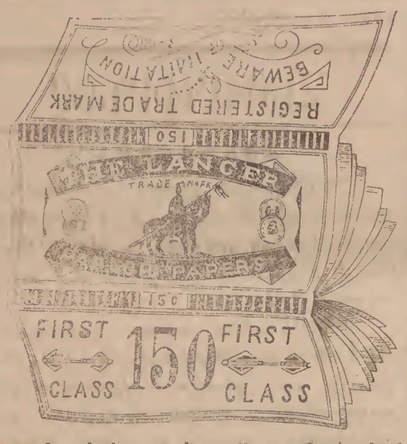

Կեդրոնատեղի, Պոլիս, Սուլթան Համամ

ՌՈՒԲԻՆ ՄԱՂԱՔԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՁԱՓՈՒ ՎՐԱՑ

Ամէն տեսակ հանդերձեղէններու

ՎԱՅԵԼՈՒՀԱ, ԱԾԱՂ, ԴԻՄԱՑԿՈՒՆ

Կ. Պոլիս, Շիրին խան թիւ 12

ԴԻՄԵԼ

Օ ԹԱԼՕՆ Տ'ՕՐ

ԲԱՐԻՁԵԱՆ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

ԳԱՐԼՕ ԱՀՆԱՄԵԱՆ

ՀԱՑ ԿՕՇԿԱԿԱՐ

Վերջին Նորաձեւութիւն

Պատրաստ եւ չափու վրայ

Արանց եւ կանանց համար

Նաեւ կաղերու համար պատրաստուած

Կալաթա, Վոյվոտա փողոց,

Թիւ 103

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ

ՀԻՄՆԵՍԱԼ 1805

Մանկավարժական դասագրքերու

կեդրոն

ԳՐԱՎԱՃԱՌ

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ

ՀԵՂԻՆԱԿ

Կ. Պոլիս, Մերճաւոր փողոց, Թիւ 57

Արտօնատէր Ա. ՍԱՂԱՆԵԱՆ
Տպագրութիւն Սագսեան՝ Տպարան:

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ, 17 Յունիս			
Օսմ. Քոն. Սէուի Դ. Օ.Ո.	29	01	1/2
Ամէնէն բարձր գին »	28	38	—
» վար գին »	29	01	1/2
Ակիվրէ »	—	—	—
Բուլղարի երկաթղ. ֆր.	113	—	—
Ամէնէն բարձր գին »	113	—	—
» վար գին »	112	62	1/2
Թրանսվալ »	152	—	—
Ամէնէն բարձր գին »	152	—	—
—			
8 օրուան Քոնսոլիտ	245	—	—
8 » Երկաթուղի	1	50	—
ԲԱՅՈՒՄ, 18 Յունիս			
Օսմ. Քոն. Սէուի Դ, Օ.Ո.	29	02	1/2
» ժամ 5ին «	29	03	—
Բուլ. երկաթուղի ֆր.	113	25	—
» » ժամ 5ին »	113	25	—
—			
Թագաւոր Թիւրք Ռէժի	14	12	—
Մինկարէթի, Սէուի A	0	18	—
» » B	0	37	—
Պանգ տը Մէթէլին	8	32	—
Ագսիոն աէ Թրամուէյ	5	37	1/2

Ժուխանս	1	42	—
Սոսիէթէ տ'Ասուրանս	3	45	—
Գրէտիտ ժէնէրալ	0	10	—
Սօս. Օթ. տը Ֆիլ է տէթ Ֆ	18	50	—
Ագսիոն Գոմմ.բանկ	0	9	06
Թագաւոր Գոմմ.բանկ	0	8	06
Անթրբրբրիզ ժէնէրալ	0	6	06
5% Հելլէնիք 1881	204	—	—
Պանգ Նասիոն. Յուն.	420	-	—
Լորիւմ	72	-	—
Թրանսվալ	150	-	—
Պոլսոյ Քարափի Ընկ.	493	50	—
Տէրքոզի Ջրի Ընկ.	260	—	—
Թրամվէյի Ընկ.	490	—	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբ.	263	50	—
Անատօլու Երկաթ.	10	65	—
—			
ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ			
Լոնտոն 3 ամիս	109	—	5/8
» » » չէք	110	—	1/4
Բարիզ » »	23	—	—
» » » չէք	22	82	1/2
Պերլին անմոկոս չէք	18	57	—
Գուրոն Աւստրիական	21	80	—
—			

ԴՐԱՄՈՆ. ԸՆԹԱՑՔԸ			
Անգլ. Ոսկի	110	05	—
20 ֆրանգոց	87	25	—
20 մարքանոց	107	20	—
Ռօլ Իմպէրիալ	90	—	—
Քրիմից	51	09	—
Մէճիտիէ արծաթ	108	05	—
Մէճիտիէ քառորդ	107	20	—
Մէճիտիէ մանրուք	103	25	—
Պեշլիք	103	30	—
Մէթալիք	102	10	—
Բուպլի արծաթ	68	20	—
Շիլին	109	10	—
Ֆր. արծթ. ֆրնս.	87	10	—
» » բումնկն.	86	—	—
» » իտալկն.	80	—	—
Ռէճինա	08	30	—
Բուպլի թղթադրամ	8	59	60
Ֆլորին »	9	16	—
Մարք »	107	30	-
Տրաքմի »	35	80	-
Անգլ. ոսկի »	110	05	—
Ֆրանս. » »	87	25	—
Բումնկն. » »	87	—	—
Գուլդ. » »	86	20	—
Իտալ. » »	85	20	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

Բարիզ, 30 Յունիս			
3% Ֆրանսկն.	101	75	—
3 1/2 % »	102	50	—
Օսմ. Քոն. D	26	72	—
Բուլ. Երկ.	114	50	—
Օսմ. Ռէժի	322	—	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	572	—	—
Օսմ. Մաքա	525	75	—
Օսմանիէ	472	—	—
Բէրիօրիթէ Թիւրք	—	—	—
Քրէտի Լիոնէ	—	—	—
5% Իտալական	103	90	—
Սպանիական արտաքին	81	80	—
Թէմպէքի փոխառութ.	455	—	—
Սելանիկ-Կ. Պոլսոյ երկ.	2 0	—	—
Գասապա երկթ.	369	—	—
Թրանսվալ Քոնս.	154	50	—
Ռուսական 1890	—	—	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	25	18	1/2

Լոնտոն, 30 Յունիս			
Անգլ. Քոնս.	96	69	—
Օսմ. Ռանթ B	52	—	—
» C	28	12	—
» D	26	—	—
Օսմ. Պանգա	12	75	—
Էժիբսիէն Իւնիֆիէ	108	63	—
Տօմինիալ	104	—	—
Ակյարի երկաթուղի	14	50	—
Գասապա »	86	—	—
5% Իտալական	—	—	—
5% Հելլենական 1881	40	50	—
Ռանթ »	31	50	—
Մոնոբոլ »	44	50	—
Ռուսական 1890	—	—	—
Պուլկար 1888 6%	92	50	—
Թրանսվալ Քոնս.	06	12	—
Փոխառութ. Բարիզի վրայ	25	37	1/2
—			

Վիէննա, 30 Յունիս			
Բուլ. երկթ.	107	50	—
Օսմ. Ռէժի	293	—	—
Փոխն. Լոնտոնի վրայ	240	10	—
—			
Պրիւքսէլ, 30 Յունիս			
Ռանթ Օսմ. Սէուի D	26	25	—
Բուլ. երկաթուղի	112	50	—
—			
Պերլին, 30 Յունիս			
Բուլ. երկաթուղի	112	20	—
Բուպլի (100ր)	216	15	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ	20	32	1/2
—			

ԱՆՄՐՑԵԼԻ

Ա.ԺԱՆ ԾԱԽԵԼ ՇԱՏ ԾԱԽԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԿՕՇԿԱԿԱՐ ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Քարաքեոյ Դօմիսիօն խանին անկիւնը, կամուրջին դիմաց Թիւ 9

Սոյն կօշկակարատունը որ քսան եւ եօթը տարիներէ ի վեր տրհնտին համար տարած խնամոց շնորհիւ հասարակութեան համարումը շահած է, մեծ քանակութեամբ գաղղիական անգլիական եւ ամերիկեան ամենալաւ ապրանքներէ ամէն ձեւով եւ ամէն չափով կօշիկներ ունի, արանց, կանանց եւ աղջոց համար. նաեւ չափու վրայ կօշիկներ կը շինէ, եւ ամէնէն նրբաճաշակ գնողներն իսկ ամենայնիւ կը գոհացնէ. Այն ժամանակ դաղափար մը կրնաք առնել երբ մէյ մը այցելէք վաճառատունը։

ԱՂԱՐԱՏ

ԹԱՇ-ՏԷԼԷՆԻ ՋՈՒՐ

ՀԱՄԵՂ ԵՒ ԱՌՈՂՋԱՐԱՐ

ՅԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԱԾ ՈՒԼՈՐ ԲԺԻՇԿՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ ԱՆԽՏԻՐ

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

ԵՐԿՈՒ ՏԵՍԱԿ ՊԱՏԻԿ ՇԻՇԵՐՈՒ ԵՒ ՃԵՐՄԱԿ ՀԱՁԱՐՆՈՑՆԵՐՈՒ ՄԷՋ

Մասնաւոր կնիքներով եւ երիքներով գոցուած

ՁԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂՄԵԷՆ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Է

Ղալաթիա, Եէր Ալթը Ճամիի կողմը, Խրիսովէրկի խանին տակ, Թիւ 5

ՕՀԱՆ ՔՈՒԼԱՔԵԱՆ Է.Ֆ.Ի ԽԱՆՈՒԹԸ

ՏՈՔԹ. Գ. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Բերա, Մեծ-փողոց, Կալաթա Սերայի դիպոցին դիմ, թիւ 200

Գշ. Եշ. Շբ. օրերը առաւօտուն կանուխէն մինչեւ երեկոյ ժամ 11 1/2։
Բշ. Դշ. Ուր. օրերը 6էն 11 1/2։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

ՓԵՆՏՈՒՆԷՆԻՆ ամէն տեսակ «ՎԷՆՍԼԵՐՈՒ» ան-
ապահովութեան թղթեր կը ծախուին 500, 400, 300, 200, 100, 70ոց տուգերու մէջ։

ՓԵՆՏՈՒՆԷՆԻՆ ամէն տեսակ «ՎԷՆՍԼԵՐՈՒ» ապահովութեան թղթեր 150 ի 80 տոկոսի վրայ։

Լոնտոնի Ֆինանսական Ընկերութիւնը

Լոնտոն և գաւառներ լոնտոնեան մարքայի գներով ամենայն տեսակ արծաթեղէն, ոսկեղէն, ադամանդեղէն, ժամացոյցներ, ոսկի մատանիներ, ոսկի շղթաներ, ոսկի գրիչներ, ոսկի գրչակներ, ոսկի մատիտներ, ոսկի դանակներ, ոսկի գրասեղաններ, ոսկի գրասեղանի սարքեր, ոսկի գրասեղանի ամանեղէն, ոսկի գրասեղանի ամանեղէն, ոսկի գրասեղանի ամանեղէն